

РОЗРОБКА МАТРИЦІ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНОЇ КАРТИ РИНКУ НЕСТЕРОЇДНИХ ПРОТИЗАПАЛЬНИХ ПРЕПАРАТІВ

Котвіцька А.А., Костюк В.Г.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

socpharm@nuph.edu.ua

Одним із найважливіших показників ефективності діяльності підприємства, від якого залежить успіх роботи, фінансовий стан та позиція підприємства на ринку, виступає конкурентоспроможність фармацевтичної продукції.

Конкурентоспроможність кожного товару на ринку визначається сукупністю багатьох факторів та розглядається в якості переваги даного товару у порівнянні з іншим товаром (аналогічним за значенням). При цьому конкурентоспроможність лікарських препаратів визначається сукупністю різноманітних характеристик, які визначають їх порівняльні позиції на ринку.

В умовах жорсткого конкурентного середовища, яке склалося на вітчизняному ринку лікарських засобів (ЛЗ), обґрунтоване й своєчасне прийняття управлінсько-виробничих рішень, спрямованих на пошук та освоєння перспективних ринкових ніш, формування конкурентних позицій та унікальних переваг препаратів, координацію асортиментно-збутових стратегій, є визначальною складовою успішної діяльності фармацевтичних фірм, підприємств та організацій.

Таким чином, проведення досліджень щодо оцінки рівня конкурентоспроможності нестероїдних протизапальних препаратів (НПЗП), розрахунку ємності, частки та насиченості, що дозволить удосконалити конкурентні стратегії фармацевтичних виробничих підприємств, набуває особливої актуальності.

Під час дослідження нами використано системний, логічний та ретроспективний методи аналізу.

З метою здійснення оцінки конкурентоспроможності групи неселективних НПЗП нами запропонована методика, яка ґрунтується на побудові конкурентної карти ЛЗ за допомогою розрахунку ринкової частки досліджуваних препаратів за 2014–2015 рр. та темпів її приросту.

За результатами аналізу даних Державного реєстра ЛЗ встановлено, що асортимент НПЗП представлений 14 фармакотерапевтичними групами. До аналізу було включено 152 ТН ЛЗ, які були розподілені на 2 сектори у відповідності до частки, яку вони займають. До першого сектору віднесено препарати, ринкова частка яких склала більше середньо арифметичного значення ринкових часток досліджуваних НПЗП, до другого сектора увійшли препарати, ринкова частка яких становила менше середньо арифметичного значення (0,66%).

Так, перший сектор сформовано 41 ТН НПЗП із середнім розміром ринкової частки 2,02%, другий – 111 ТН із середнім розміром ринкової частки 0,16%.

Розрахунки середньоквадратичного відхилення ринкової частки ТН НПЗП, яке у сукупності з мінімальними та максимальними значеннями дозволяє провести розподіл досліджуваних ЛЗ на 4 класифікаційні групи здійснювалися нами у кожному із секторів (табл. 1).